

Op zoek naar het oranjetipje

Mooi of lelijk. Dood of levend. Het is allemaal eigenlijk heel betrekkelijk. Net zoals de vraag, waarom zo'n mooie vlinder als een oranjetipje maar een paar dagen leeft en we hooguit twee en een halve maand van het beestje mogen genieten? Terwijl een huisvlieg veel vaker te zien is, ondanks dat hij nog korter leeft en ons behoorlijk lastig kan vallen. En wie vindt een vlieg nou mooi?

Tekst en foto: Pim Tiemens

Als het oranjetipje het hele jaar door eitjes zou leggen op de bladeren van de fuchsia in onze vensterbanken, dan zagen we het beestje hoogstwaarschijnlijk ook als een lelijk ongedierte. En zouden we de eitjes ondanks de prachtige kleuren van de vlinder in één klap verpulveren of met een bestrijdingsmiddel verdelgen.

Bij temperaturen van rond de twintig graden kunnen we in de maanden april en mei genieten van deze prachtige vlinder. Het is onder vlinderaars een soort sport om de eerste te vinden en het geeft ook een beetje het begin aan van het echte vlinderseizoen. Het zijn de mannetjes met de oranje vleugeluiteinden, die het eerst vliegen. De vrouwtjes volgen later en zien er in de vlucht uit als een koolwitje. Pas als ze zitten valt op dat ze kleiner zijn dan een koolwitje. Maar ook de zwarte stippen en vlekken op de bovenzijde van de vleugels zijn duidelijk anders. De onderzijde van de vleugels is echter typerend voor het 'tipje', dat bij beide seksen hetzelfde getekend is.

Elk voorjaar is het weer spannend om ze op te sporen. In april valt dat meestal nog niet mee, maar in mei is het al eenvoudiger, vooral op plaatsen waar look-zonder-look groeit. Want naast de pinksterbloem is dat de plant waar de eitjes op worden afgezet. Op een mooie, warme voorjaarsdag patrouilleren de mannetjes langs de paden en heggen en is het moeilijk om deze opvallend gekleurde vlindertjes over het hoofd te zien.

Ze fotograferen is weer wat anders. Zoals alle witjes zijn ze erg onrustig en weet je nooit waar ze precies gaan zitten. Je kunt het net treffen dat een vrouwtje eitjes afzet of dat het mannetje op een bewolkte dag met een klein beetje zon met de vleugels gespreid moet zitten om weer genoeg op te warmen om te kunnen vliegen. En een rustig nectar drinkend oranjetipje is ook een zeldzaamheid. Elk voorjaar probeer ik ze zo vroeg mogelijk te ontdekken op een vaste plek, waar ik ze voorgaande jaren ook aantrof. Na al die speurtochten heb ik nog steeds niet dé foto van een oranje-

tipje gemaakt. In de korte periode dat ze vliegen is het tot nu toe elk jaar opnieuw proberen. Daar komt bij dat in april, mei en juni de zonnige dagen ook niet talrijk zijn in ons natte landje. Dus als mijn vrije tijd het toelaat, negeer ik, wanneer de tipjes talrijk zijn, alle andere witjes en dagpauwogen en zit ik regelmatig langs een wandelpad met de billen naar de zon gericht op mijn knieën en ellebogen te turen door mijn camera naar een 'zonnende' tip. Het probleem bij het fotograferen van witjes en dus ook oranjetipjes is dat - logischerwijs - wit overheerst en dus de kans op overbelichte vlinders op de foto of dia groot is. Daarnaast 'zonnen' de tipjes vaak op de grond tussen of op het gras en dat levert nou niet echt fraaie composities op.

Toch mocht het een keer gebeuren, dat een mannetje op een pinksterbloem zat. Ik maakte mij klein, voor zover dat mogelijk is en kroop op knieën en ellebogen langzaam naar voren. Minutenlang probeerde ik een goede compositie te vinden en de vlinder scherp in beeld te krijgen, want hij wandelde langzaam over de bloem. Af en toe lukte het mij door al die inspanningen zelfs niet om de camera stil te houden. Langzamerhand voelde ik het bekende zweet, dat bij het fotograferen van vlinders hoort, weer uitbreken. Ik lag er intussen bij alsof ik tussen het gras wanhopig op zoek was naar verloren contactlenzen. Omdat langzamerhand alles pijn deed aan mijn knieën en ellebogen en de compositie enigszins bevredigend leek, drukte ik op de ontspanknop van de camera. Ik stond abrupt op, nog steeds onzeker over de kwaliteit van de foto, maar blij dat ik uit die onhandige houding was bevrijd. De vlinder vloog direct op.

Achter mij op een kleine tien meter afstand, ontwaarde ik een groep wandelaars, die daar muisstil hadden gestaan en mij met een vragende blik aanstaarden. Eerst drong het niet tot mij door en dacht ik dat zij bang voor mij waren en mij voor een vreemde snoeshaan hielden. Maar de goede mensen waren zo attent geweest te wachten met doorlopen om mij en de vlinder niet te verstoren. Kennelijk namen zij aan dat mijn foto geslaagd was, want zij wierpen mij een tevreden blik toe, knikten nog eens en vervolgden hun weg. ■